

562
Muz 1059

1914. évi 1097/eln. 9/a. számhoz. — Rendeleti Közlöny a m. kir. honvédség számára. Szabályrendelet. 11. sz. m.

PROVINCIA
ZMRA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 1342

E-32.

ELLENŐRIZVE 1975.

1914. 148. n. n

ÚTMUTATÁS

Leltározva 2010

A HARCSZERŰ ÉS MESSZELÖVÉSRE VALÓ LŐTEREK BERENDEZÉSÉRE.

(A „H-23“ német szövegű szolgálati könyv „C“ fejezetének a m. kir. honvédség viszonyai figyelembe vételével szerkesztett fordítása).

1 drb melléklettel és 10 drb táblázattal.

1641
BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1914.

Muz 1059

E—32.

ÚTMUTATÁS

A HARCSZERŰ ÉS MESSZELÖVÉSRE VALÓ LŐTEREK BERENDEZÉSÉRE.

(A „H—23“ német szövegű szolgálati könyv „C“ fejezetének a m. kir. honvédség viszonyai figyelembe vételével szerkesztett fordítása).

1 drb melléklettel és 10 drb táblázattal.

Harcszerű és messzelövésre való löterek.

	Oldal
Bevezetés	1
Általában	1
Cél	1
Átmenetileg használandó löterek	1
Állandó löterek	1
Terepalakulás	2
Veszélyeztetett terület	2
A harcszerű és a messzelövésre való löterek egyesítése	2

I. FEJEZET.

Követelmények a harcszerű és a messzelövésre való löterek kiválasztására a nagyságára nézve.

Általában	2
A lőtér nagysága	2
Tulajdonképeni löterület	3
Lezárandó terület	3
A löterület kiszemelésénél követendő eljárás	3
a) a térképen	3
b) a terepen	3
1. általános szemrevételezés	3
2. részletes szemrevételezés	3
A célok illetve a céltáblák vonalának megválasztása	3
A jelzőfedezék és jelzőállomás berendezések	4
Terület elzárás	4

II. FEJEZET.

Elvi határozványok a célok feltüntetésére, valamint az építési rendelkezésekre vonatkozólag, - harcszerű és messzelövésre való lötereken.

Célberendezések általában	4
Az építési rendelkezések megállapítása	4
Munkaerő a kivitelre	5
Jelzőfedezékek	5
Jelzőállomások	6

III. FEJEZET.

Támpontok a harcszerű lötereken használandó célok készítésének részleteire.

Általában	6
-----------	---

A) Gyalogsági célok.

I. Eltűnő célok.

Egyenként leeső céltáblák (C/II. táblázat)	6
Egyenként lefektethető alakcéltáblákból álló céltábla csoportok (Rajvonalak) (C/II. táblázat)	7
Csoportonként lefektethető alakcéltáblák (Rajvonalak) (C/III. táblázat)	7

	Oldal
Agyagból égelett célok (C/IV. táblázat)...	7
Önműködően leeső céltáblák (C/a) (melléklet)...	7
A célok (céltáblák) anyaga ...	7

II. Mozgó célok.

a) Egyes célok ...	8
1. Előrefutó célok (C/IV. táblázat) ...	8
2. Oldaltfutó célok (C/IV. táblázat) ...	8
b) Csoportokban mozgatható célok (C/IV. táblázat) ...	8

III. Osztagcéltáblák.

a) Álló céltáblák (C/V. táblázat) ...	8
b) Eltűnő alakosztág céltáblák ...	9
1. Felállítható alakosztág céltáblák (C/V. táblázat) ...	9
2. Felfelé forgatható osztág céltáblák (C/V. táblázat) ...	9
3. Emeltyűk (ellensúlyok) által felállítható alakosztág céltáblák (C/VI. táblázat) ...	9
4. Rugók által fektethető egyenként leeső alakokból álló osztágcéltáblák (C/VII. táblázat) ...	9

B) Lovassági célok.

a) Lefektethető lovascsoportok (C/VIII. táblázat)...	9
b) Mozgó célok ...	10
1. Oldalt mozgó lovasok (C/IX. táblázat) ...	10
2. Rohamozó lovascsoportok (C/X. táblázat) ...	10

C) Tüzérségi célok.

Általában ...	10
---------------	----

IV. FEJEZET.

Eszközök a jelzőkkel való érintkezésre.

Az érintkezésre szolgáló eszközök nemei ...	10
a) Optikai jelek ...	10
Keretkeresztek (C/I. táblázat) ...	10
Keretkeresztek használata ...	10
Szín (zászló) jelek ...	11
Figyelő tükrök (C/I. táblázat) ...	11
b) Villamos jelek ...	11
Távbeszélők ...	11
Jelzőcsengők ...	12
Vezetékek ...	12
Tartalék jelzőkészülékek ...	12
c) Kürtjelek ...	12
Kürtjelek ...	12

V. FEJEZET.

A harcserű és messzelövésre szolgáló lötereken a lögyakorlatok megkezdése előtt teendő biztonsági rendelkezések.

A nyilvános biztonsági rendszabályok terjedelme ...	12
A veszélyeztetett terület lezárása őrk által ...	13
Vörös zászlók kitézése ...	13
Portyázás a veszélyeztetett területen ...	13
A lögyakorlat megkezdése ...	13

Tartalomjegyzék 1 drb melléklettel és 10 drb táblázzal.

Harcszerű és messzelövésre való löterek.

Bevezetés.

1. A m. kir. honvéd csapatok számára kiadott lőutasítások szerint a lögyakorlatok végrehajtására a löszobákon és az elemi lötereken kívül még:
a) harcszerű löterek és
b) messzelövésre való löterek szükségesek. Általában.
2. E lötereken a lövésben való kiképzés folytatása a lőutasításoknak erre vonatkozó pontjai szerint történik. Cél.
3. A lökiképzés e céljaira a harcszerű és a messzelövésre való löterekeket lehetőség szerint gyakran kell változtatni. Átmenetileg használandó löterek.

Ezeket tehát a honvéd állomásparancsnokságok (állomásparancsnokok) és az illető csapatok lehetőség szerint évenként újból szemeljük ki és azokat vagy az érdekelt felekkel kötendő egyezség alapján csak esetről-esetre ideiglenes használatra biztosítják, vagy az 1895. évi XXXIX. t.-c. 13. §-a alapján, az okozott valóságos károk- és haszonvesztések utólagos megtérítése mellett vegyék igénybe.

A harcszerű egyes lövésnek, valamint a tartalékosok és póttartalékosok lögyakorlatainak végrehajtására ily löterek a kiképzés hátránya nélkül több éven át is használhatók.

4. Több évi használatra kilátásba vett harcszerű és messzelövésre való löterek, céljuknak csak az esetben felelhetnek meg, ha nagyságuknál és minőségüknél fogva, a messzelövés és az összes harcszerű lögyakorlatok megtartására alkalmasak, valamint a lögyakorlatok tervezésében lehetőség szerint változtatosságot biztosítanak. (Több lörirány, változatos terepalakulás a lövő csapat és a célok között, alkalmaság változatos céltábla mozzanatok feltüntetésére.) Állandó löterek.

Ily löterek megszerzése és célszerű berendezése többnyire tetemes költséggel jár.

Úgy a lökiképzés érdeke, mint a takarékoság is tehát a löterek átmeneti használatát teszi szükségessé.

Ha azonban valamely állomáson átmeneti használatra több megfelelő terület nem áll rendelkezésre s ennél fogva a csapatok amugy is hosszabb időn át egy és ugyanazon területre vannak utalva, harcszerű löterek több évi (állandó) használata bérleti szerződésekkel vagy egyezségek alapján is biztosítható.

Ily szerződések vagy egyezségek megkötéséhez a honvédelmi minister engedélye szükséges.

Állandó használatra berendezett harcszerű és messzelövésre való löterek, csak a helyi viszonyok által indokolt kivételes esetekben s ha azok a 4. pont

1. bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelnek, telepíthetők. Ilyen területek megszerzése és berendezése iránt az elemi löterek telepítésére előírt eljárás szerint a kerületi parancsnokság indokolt javaslatára a honvédelmi minister intézkedik.

Terepalakítás.

5. A harcszerű és messzelövésre való löterek általában járhatók legyenek, változatos terepalakzatokkal, szegdeltségük mérsékelt legyen s a terepfedettsége az áttekintést s így a lögyakorlatok vezetését, végrehajtását ne akadályozza.

Ily területeknek kiszemelésénél az alakzataiban és a fedettségben változatos terep az egyhangu és fedetlen tereppel szemben előnybe részesítendő.

Veszélyeztetett terület.

6. A harcszerű és a messzelövésre való löterek kiszemelésénél figyelembe veendő, hogy nyílt és sík terepen balesetek elkerülése érdekében szükséges a terepet a löirányban, a leghátsó céltábla-vonaltól számítva legalább 4500 m. (6000^m)-, a balszélső lövonaltól balra legalább 750 m. (1000^m)-, a jobbszélső lövonaltól jobbra pedig legalább 1500 m. (2000^m)-nyi távolságban elzárni.

E körleten belül lakott épületek és fontos közlekedési vonalak, (út, vasút vagy hajózási vonalak) lehetőleg ne legyenek.

Átszegdelt terepen a távolságok a terepalakzatoknak megfelelőleg kisebbednek.

A harcszerű és a messzelövésre való löterek egyenlősége.

7. A harcszerű és messzelövésre lehetőleg ugyanazon löterek használandók.

I. FEJEZET.

Követelmények a harcszerű és a messzelövésre való löterek kiválasztására s nagyságára nézve.

Általában.

8. A löterek kiválasztásánál mindenképp előtérbe kell helyezni, hogy azokon a lövésnek mily nemei lesznek végrehajtandók. A kedvező terepviszonyok és a szabad megközelíthetőségen kívül kedvező löirányra kell törekedni. (Lehetőleg észak felé és oly terepemelkedések irányában, a melyek természetes golyófogót képeznek.) A löirányban, különösen pedig a célokban, művelt területek általában, vagy legalább is értékes területek mint pl. szőlők, komlókertek, faiskolák stb. károsodásoknak kitéve ne legyenek. Tekintet nélkül arra, vajjon a lőtér állandó vagy pedig csak átmeneti használatra szükséges, csak oly tereprészek szemelendők ki, melyeken fekvésük, minőségük és földzetük folytán, a tulajdonosok vagy egyéb érdekelt egyének károsodása nem, vagy csak jelentéktelen mértékben fordulhat elő, mint pl. terméketlen területek, legelők, erdőirtások és karszterületek; átmeneti használatra pedig ngarok, tarlók, felszántott földek stb. A célok felállítási helye, megfelelő céltábla mozzanatok végrehajtására legalább 300 m. mély legyen.

9. Törekedni kell arra, hogy a kiszemelt területek ingyenes használatához a birtoktulajdonosok és községek a szükségletnek többnyire amugy is rövid tartamára hozzájáruljanak.

A lőtér nagysága.

10. A harcszerű (az összes harcszerű lögyakorlatokra alkalmas), valamint a messzelövésre való löterek nagysága, az 1908. évi 5874/eln. sz. körrendeletben (1908. évi 16. sz. R. K.) és az 1895. évi XXXIX. t.-c. 14. §-ához tartozó 19. mellékletnek fenti rendelet szerint helyesbített d) és e) kimutatásaiban van meghatározva, és pedig hosszúságuk 1200 m. és 2400 m.-rel azon esetre, ha a terület a löirányban megfelelő terepemelkedés, vagyis természetes golyófogó által van határolva. Különben a löterek kiterjedése a terepviszonyoknak megfelelőleg állapítandó meg.

11. Hogy az átmeneti használatra biztosított harcserű lötereknek meghatározott szélességét (1 zászlóalj gyalogság számára 400 m., 2 vagy több zászlóalj gyalogság számára 600 m.) valamint a messzelövésre való löterekét (minden gyalogsági század számára 100 m.) túl lépni ne legyen szükséges, lehetőleg párhuzamos lövonalakat kell elrendelni és betartani. Az itt felsorolt lőtér-szélességek nem azonosak a 6. pontban említett és a szélső lövonalaktól balra és jobbra fekvő veszélyeztetett tereprészeknek szélességeivel.
12. Fentiekhez képest épügy, mint az elemi lötereknél a harcserű és a messzelövésre való lötereknél is különbség teendő.

a) a lögyakorlatok végrehajtására használandó és közvetlen károsodásoknak kitett s így a gyakorlatok céljaira átmeneti vagy több évi (állandó) használatra megszerzendő, és

Tulajdonképeni
lőtérterület, C/I.
táblázat.

b) a hibalövésék és gurulatok által csak veszélyeztetett és a lögyakorlat tartamára elzárandó tereprészek között.

Elzárandó
terület.

13. A csak veszélyeztetett és a lögyakorlatok tartamára elzárandó tereprészeket illetőleg általában elegendő lesz, ha az illető községek illetőleg politikai hatóságok, a lögyakorlatok megtartásáról és a szükséges terepelzárásról idejekorán értesítetnek. (1895. évi XXXIX. t.-e. 13. §.)

A C/I. számú táblázat 1. számú ábráján úgy a tulajdonképeni harcserű lőtérterület, mint a veszélyeztetett terület sík nyílt terepen is fel van tüntetve.

C/I. táblázat
I. ábra.

14. A löterek kiszemelésénél ajánlatos a 13. pontban említett ábrát (C/I. táblázat) a részletes térképen, a látszólag alkalmas helyeken berajzolni. Ez alkalommal a lötereknek esetleg több szomszédos helyőrség által való használata is tekintetbe veendő.

A lőtérterület ki-
szemelésénél
követendő
eljárás.
a) a térképen.

15. Átszegdelt, illetőleg fedett terepen, a hol a löteret terepemelkedések, megközelelhetetlen mocsárterületek, használatlan vizek stb. határolják, az elzárandó terület a helyi viszonyoknak megfelelőleg szűkíthető.

16. A terepet azután úgy általában, mint részleteiben kell szemrevételezni.

17. Az általános szemrevételezés alkalmával főképen a terepnek alkalmasságát kell alakjára és fedettségére, a művelési nemekre, nyilvános közlekedésekre és a veszélyeztetett területen levő (a térképen esetleg ki nem vehető) építményekre, továbbá a jelző fedezékek és a jelző állomások létesítésére befolyással bíró talajminőségre a talajvízviszonyokra és a háttérre való tekintettel — megállapítani. —

b) terepen.
1. általános
szemrevételezés

18. Ha a kilátásba vett tereprész általában alkalmasnak mutatkozik, akkor a megfelelő főlőirány a terepen megállapítandó, ideiglenesen megjelölendő és felülvizsgálandó, mire a részletes szemrevételezés következik.

19. Ez utóbbi kiterjed az előnyomulási területre, a céltáblák illetőleg a célok vonalának kiválasztására, a jelző fődözekek és a jelzőállomások helyeinek kipuhítására, valamint a terepelzárásra szükséges biztonsági örvök vonalának megállapítására, a megközelíthetőség és a vízzel való ellátás viszonyaira és az esetleg szükséges kilakoltatásokra. —

2. részletes
szemrevételezés

20. A céltáblavonalaknak megválasztásánál a főszűly arra fektetendő, hogy a célok lehetőleg sok állásból lövethetők legyenek.

A célok illetve a
céltáblák vonalá-
nak megválasz-
tása.

E célból ajánlatos különböző alakcéltáblát és céltáblacsoportot a kiszemelt céltábla vonalakban próbaképen felállítani, azok láthatóságát az előnyomulási területnek különböző helyeiről megbírálni, a céltáblák felállítási helyeit a szükséghez képest változtatni s így a legelőnyösebb célvonalakat a terepen kipuhítani, azokat megjelölni és térképbe, illetőleg vázlatba berajzolni.

A jelzőfedezők
és jelzőállomások
berendezések.

21. A jelzőfedezékek és a jelzőállomások elhelyezése tekintetében figyelembe veendő, hogy azoknak egymásközötti összeköttetése lehetőleg a lövés alatt is, közvetlen kilátás által fentartható legyen és hogy a jelző állomásokat a lövő osztagok közvetlenül ne veszélyeztessék.
22. Süllyesztett jelző fedezékek és jelző állomások csak ott létesíthetők, a hol ezt a talajviszonyok megengedik.
23. Köves talajon a jelző fedezékek nem a célok előtt, hanem azoktól oldalt készítenődök, hogy a jelzőket visszapattanó lövedékszilánkok vagy gurulatok ne veszélyeztethessék.
24. A veszélyeztetett területnek elzárása céljából felállítandó örök felállítási helyeinek kiszemelésénél úgy a terepalakzatok, mint a veszélyeztetett területekre vezetők közlekedések, nemkülönben az örök biztonsága is figyelembe veendő.
25. Ugymint a céltábla-vonalak, a jelző fedezékek és a jelző állomások, az örök felállítási helyei is a térképbe, illetőleg vázlatba berajzolandók.
26. * * *

Terület elzárás.

II. FEJEZET.

Elvi határozványok a célok feltüntetésére továbbá az építési rendelkezésekre, harcszerű és messzelövésre való lötereken.

Célberendezések
általában.

27. A lőterek terepének különféleségére való tekintettel, a célok feltüntetésére és az építési rendelkezésekre vonatkozólag megkötő határozványok nem adhatók, minek folytán a terep minősége szerint a célnak megfelelő berendezések szerkesztéséről és alkalmazásáról a lőtérparancsnok tartozik gondoskodni.

Harcszerű lőtereken a célokat önműködő céltáblák képezzék, hogy a találatokat közvetlenül a lövés után, az eltalált alakok eltüntetése által észre lehessen venni.

A tűzvezetésnek gyakorlati iskolázására a céloknak ilyen berendezése rendkívül hasznos.

Ez által az egyes honvédnek alkalmat nyújtunk arra, hogy különféle váratlanul feltűnő célokra való tüzeléssel a puska gyors és biztos kezelésében és értékesítésében tökéletesbedjen. Az eltalált céloknak eltűnése folytán a honvéd a találatokat láthatja, miáltal érdeklődését a gyakorlat iránt fokozzuk, s önállóságát és elhatározó képességét felébresztjük.

28. A lőkiképzésért felelős parancsnokok különösen ügyeljenek a célok harcszerű és helyes feltüntetésére, a mely egyszerű, de változatos legyen.

A céltáblák mozgása a lőutasításoknak vonatkozó pontjai szerint történjék.

29. A céltáblák anyaga, valamint a jelző és távjelző szolgálatra szükséges berendezések, hogy azokat más lőtereken is alkalmazni lehessen, könnyen szállíthatók legyenek.

Az építési rendelkezések meg-
állapítása.

30. Az építési rendelkezések terjedelmére vonatkozó javaslatot bizottságilag kell megtenni.

E rendelkezések kiterjednek:

1. a főlőiránynak és a tulajdonképeni lőtér terület oldalhatárainak és hosszának végleges megjelölésére;
2. a jelzőfedezékek és a távjelzőállomások előállítására.

31. Az építmények az átmenetileg és az állandóan használt lőtereken hasonlóan létesítendők, mert a célok feltüntetésének valamennyi lőtéren harcszerűnek kell lennie. A részletes kivitelben azonban az átmenetileg használt, valamint a több évre biztosított, de nem állandóan berendezett lőtereken az összes építmények ideiglenes jelleggel bírnak s ezek a honvéd állomásparancsnokság (állomásparancsnok) kezdeményezésére az érdekelt csapatok által, az e célra rendelkezésre álló átalány összegekből állítandók elő.
32. Állandóan berendezett harcszerű és messzelövésre való lőtereken az építkezések a honvédelmi minister által esetenként tett intézkedésekhez képest hajtathatók végre.
33. Az összes föld és burkoló munkákra, a melyek a harcszerű és a messzelövésre való lőtereknek berendezésénél vagy az állandóan berendezett lőtereken, azoknak karbantartásánál előfordulnak, munkásokul elvileg honvédek (csapatutászok) alkalmazandók, s a mennyiben lehetséges az iparos munkákat is honvéd mesteremberek végezzék. Munkaerő a kivitelre.
34. Állandóan berendezett lőtereken a jelzőfedezékek, melyekből a célok kezelése történik, a terephez alkalmazkodva az elemi lőterek jelző fedezékeihez hasonlóan létesíttessenek. Jelzőfedezékek.
35. Átmenetileg használt lőterek számára, a C/II., C/III. és C/VII. táblázatokon különböző jelzőfedezékek mintái láthatók, melyek állékony talaj mellett alkalmazhatók. A hol a talaj nem állékony, a földfalak biztosítására deszkafalak, kavicsszekrények beépítése vagy homokzsákok (pözsök) alkalmazása szükséges.
36. A jelzőfedezékek méreteinek megállapításánál a következő támpontok veendőek figyelembe:
- A jelző fedezéknek összmagassága: álló vagy ülő jelzők számára legalább 2.50 m.;
- a jelzőárok szélessége legalább 0.80 m.;
- a jelzőárok hosszúsága egy-egy ember számára 0.75 m. — 1.00 m.;
- a jelzőárok előtt levő földtöltés korona vastagsága legalább 1.20 m. legyen.
37. A jelző fedezékek elvileg a talajba süllyesztve készítendők; a hol ezt a talajvíz viszonyok, a talaj minősége és a jeladás tervezett módja teljes mérvben nem engedi meg, ott a terep fölött készített fedezékgátak olyképen leplezendők, hogy azokat a helyeket, a hol a céloknak váratlanul kell feltűnni, a lövő osztag előre fel ne ismerhesse.
38. Hogy az ellenségnek különféle harcászati helyzetei mutathatók legyenek, a jelzőfedezékek, amennyire ezt a helyi viszonyok megengedik, térbelileg egymástól elkülönítve létesítendők.
39. A jelző fedezékek belső lejtjei lehetőleg meredékek legyenek.
40. Óvőfedelek (egyszerű deszka fedélek) nem csupán a jelzőknek az időjárás behatása elleni megóvása érdekében, hanem azért is ajánlatosak, hogy a lövedékek által elsodort földanyag ellen is biztonságot nyújtsanak, továbbá azért is, hogy a jelzők a földszéket nyújtó magasság határain vigyázatlanságból túl ne lépjenek. C/II. táblázat
1. ábra.
C/III. táblázat
3. ábra.
41. Hogy a jelzők a jelző állomás adta optikai jeleket átvehessék, a jelző fedezékben a jelző állomás felső oldalán figyelő nyílás hagyandó, a mely legegyszerűbben, a fedezék gátban, körülbelül a szem magasságában deszka darabokból vagy kövekből, cső alakjában létesíthető, a mely elé — ha szükséges — oldalt kis harántgát emelendő. C/II. melléklet
8. ábra.
42. A jelző árkokból a vízelvezetésére különös gond fordítandó; az árok fenekének megfelelő lejtése kis csatornák vagy szivárgó gödrök e célra megfelelő eszközök.

C/II. táblázat
1. ábra.
C/III. táblázat
3. ábra.

Jelzőállomások.

43. A jelző fedezékekben ülő berendezések (lépcsők a rézsutozatban, padok stb.) létesítendőek, ha pedig az árok feneke mélyebben fekszik, akkor az árok egyik végén is ajánlatos lépcsők készítése.
44. A gyakorlatvezető parancsainak a jelzőkkel való közvetítésére a célok előtt, mögött vagy azoktól oldalt, egy vagy több fedezék; — jelző állomás — berendezése szükséges, melyekből az összes célok valamint a lövő osztag minden harcmozzanata, a IV. fejezetben leírt figyelő tükör segélyével közvetlenül megfigyelhető legyen. Ezen jelző állomásoknak viszont a jelző fedezékből — esetleg a figyelő nyílásokon át biztosan láthatóknak kell lenniök oly esetekben, midőn csak az optikai jeladás alkalmaztatik.

A jelző állomások ebből kifolyólag többnyire a löterülettől oldalt, a veszélyeztetett területen belül rendeztetnek be.

C/I. táblázat.

A C/I. melléklet 5. és 6. ábráin példaképen feltüntetett jelző állomás ily berendezésekre támpontokat nyújt.

III. FEJEZET.

Támpontok a harcszerű lötereken használandó célok készítésének részleteire.

Általában.

45. Az ezen fejezetben leírt célokon kívül, bármily más céltábla anyag és szerkezet használható, — ha azok alkalmazása által a cél «lehetőleg harcszerű céltárgyak mutatása» elérhető.

Kívánatos minden harcszerű löteret olyképen berendezni, hogy a célok ne csak a külsejük szerint feleljenek meg lehetőleg a valóságnak, hanem hogy azok, ha eltaláltnak, — azonnal el is tűnjenek.

E követelményeknek csak oly céltáblák felelnek meg, — a melyeket a jelzők láthatnak és eltüntethetnek, vagy a melyek maguktól leesnek. (47—54. pont.)

46. Támpontokat a különféle célok készítésére a C/II—C/X. táblázatokon adott példák nyújtanak.

Kéregpapirból vagy préselt vízhatlan kéregpapirból kivágott alakok vagy szögezéssel vagy kötéssel erősíthetők fel az alaklécekre. Utóbbi eljárás célszerűbb, mert a céltáblák minden egyes használat után (éjjelre) levehetőek, laposan egymásra fektethetők, könnyebben elhelyezhetők és szállíthatók, mi által jobban kímélhetők s így karbantartásuk is olcsóbb.

A) Gyalogsági célok.

I. Eltűnő célok.

Egyenként leeső céltáblák.
C/II. táblázat
1—4. ábrák.

47. Az egyenként leeső céltáblák alkalmazására szolgáló készülék az s állványokból áll, melyek az r harántfákkal vannak összekötve; utóbbiak egyúttal a b vezetőbádogok felvételére is szolgálnak, a melyekben az f vezető lécek föl és le mozgathatók és sasszegekkel rögzíthetők; az l lécdarabok, az alakoknak lefelé való mozgását határolják.

A céltáblák kezelése közvetlenül a jelző fedezékben történik.

Az egyenként leeső vagy lefektethető alakcéltáblák különösen a harcszerű egyes lövésére alkalmasak.

48. E példában különféle kisebb, egy és ugyanazon élfa körül lefektethető alakcél-
táblák, két sorban akként vannak egymás mellé állítva, hogy az egy sorban
levő alakcél táblák között levő, — lehetőleg egyenetlen — térközök, 0,75 m.-nél
kisebbségek.

Egyenként le-
fektethető alak-
cél táblákból álló
cél táblacsoportok
(Rajvonalak).
C II. táblázat.
5-10. ábrák.

Az alakok a jelzőfedezékből csoportonként, húzósinórokkal akként mozga-
tandók, hogy először az egyik sorbeli alakcél táblák állítatnak fel és mihelyt
azoknak nagyobb része eltalálás után a húzósinór megeresztése és rúgók hatása
folytán egyenként le lett fektetve, a még fenmaradt látható alakok egyidejűleg
szintén eltüntethetők, míg ugyanakkor a második sorbeli alakcél táblák felállít-
hatók. E célra a kárpitos munkáknál használatos, galvanikus úton vörös rézzel
bevonatott tekeresrúgók a legalkalmasabbak. A rajvonal megerősítésének jelzése cél-
jából a második sorbeli alakcél táblák állítandók fel és hasonlóan kezelendők.

49. Ha a rajvonal megerősítése az előbb felállított, el nem talált alakoknak előző
lefektetése nélkül mutatandó, akkor a megerősítés alakjai akként csoportosítan-
dók, hogy azok az első sorban levő, megfelelő nagyságú térközökbe beállíthatók
legyenek.

Mint az ábrákból látható, minden alakcél tábla zsinórhúzásra van berendezve,
a mely az alakállító készülék segélyével hozandó működésbe.

50. Az alakállító készülék áll: az s állványokból, a q harántfákból és a z_1 és z_2
húzófákból, mely utóbbiak mindegyike annyi karikával látandó el, a hány alak
az illető alaksorban beállítva van.

Minden húzófába egy-egy alaksornak mérsékelten megfeszített húzósinórrjai
lesznek beakasztva.

A míg az alakokat látni nem szabad, a húzófák az elől levő s állványokra
támaszkodnak. Az alakcél táblákat a z_1 és z_2 , húzófáknak a k_1 illetőleg a k_2
ütkezőtuskók mögé való visszahúzásával állítjuk fel.

Húsz ilyen alakcél táblát a jelzőfedezékből, két ember kezelhet.

Ilyen célok első sorban a harcszerű lötereken alkalmazandók.

51. Csoportonként fektethető alakcél táblák mutatására az egyes alakok lécei egy,
a jelzőfedezékből szükség szerint fordítható k élfához lesznek megerősítve, mely-
nek fordítása által az alakcél táblák eltűnnek, illetőleg felemelkednek.

Csoportonként
lefkethető alak-
cél táblák. (Raj-
vonalak).
C/II. táblázat.

A k élfák fordításának könnyítésére a h emeltyúk valamint az r göm-
bolyú fák, az élfák mozgásának határolására pedig a p cövekek szolgálnak.

Az élfáknak a becsapódó találatok ellen való megvédése céljából ajánlatos
ezeket sekély árkokban elhelyezni.

Ez a berendezés a 49—50. pontokban ismertetett szerkezetet megközelítőleg
pótolja és használata azon esetekben ajánlatos, midőn az egyes alakcél táblák
lefektetésére szolgáló berendezéseknek előállítására kevesebb idő és költség áll
rendelkezésre.

52. Agyagból mintázott és égetett célok (fejek, fedetlenül fekvő alakok) a talajban
cövekekkel erősítendők meg és a terepen akként helyezendők el, hogy a lövő osztag
e célokat egy meghatározott állásból váratlanul pillantsa meg, vagy pedig e
célok leplezendők és alkalmas pillanatban feltárandók.

Agyagból égetett
célok.
C/IV. táblázat
1. ábra.

53. Önműködően leeső cél táblákra vonatkozólag az «Utasítás az 1904/6. M. önműkö-
dően leeső cél táblák készítésére és alkalmazására» tartalmazza a szükséges
adatokat.

Önműködően le-
eső cél táblák.
C/a melléklet

54. A cél táblák általában kéregpapírosból, fakösszetételből, (préselt kéregpapírból
vagy bádognál) az önműködő cél táblák pedig fából állítandók elő.

A célok (cél táb-
lák) anyaga.

II. Mozgó célok.

a) Egyes célok.
1. Előrefutó célok.
C/IV. táblázat 2.
és 3. ábrák.

55. Az egy alakcéltableából álló szembefutó cél egy vízszintes h tengely körül forgatható, s felállítása zsinór húzással történik. Felállított helyzetben a célnak előre bukását az s dúcolt állvány akadályozza meg. A céltablea berendezés csúszható szánra van szerelve, mely egy w hullámos bádoggal és a cél oldaltbukását megakadályozó, kerekeken futó, vízszintes s_1 talpfából áll. Az alak felállítására az r zsinór szolgál, a mely egyrészt a z húzóhevederhez, másrészt pedig az l alakléchez van megerősítve.

A húzóhevedert a jelzőfedezékből gombolyítók vagy dobok segítségével hozzuk mozgásba.

A húzás folytán kezdetben az alak áll fel és csak a további húzásnál kezd a szán mozogni.

Benőtt terepen való használatra a hullámos bádoggal készített csúsztató szánok helyett fatalpú szánok, egyszerű kocsiszerkezetek, vagy vágányokon gördülő kocsik is alkalmazhatók.

Sziklás és karszt terepen célszerű a céltableák mozgatására szolgáló berendezéseket kifeszített sodronyköteleken mozgásba hozni.

2. Oldaltfutó célok.
C/IV. táblázat
4. ábrák.

56. Az oldaltfutó célok szerkezete a szembefutó célok szerkezetéhez hasonló; a húzóheveder, illetőleg a zsinór megeresztésénél azonban az alakok nem dülnek hátra, hanem oldalt.

A harcserű egyes lövésnél mindig több ily céltablea berendezés használandó.

b) Csoportokban mozgatható célok.
C/IV. táblázat
7. és 8. ábrák.

57. A csoportokban mozgó célok ábráiban egy egyszerű, görgőkön futó, fából készült kocsis látható, melyen egy gyalogsági osztag fejlődött vonalban van ábrázolva. A kocsis megindításakor a célt a heveder és húzósinór állítja fel és teszi láthatóvá.

58. Hasonló módon egy szakasz kettős rendekben is ábrázolható a mihez azonban erősebb kocsiszerkezet és nagyobb húzóerő szükséges.

E céltableanemek csak nagyobb harcserű lögyakorlatok alkalmával használatnak.

III. Osztagcéltableák.

a) Álló céltableák.
C/V. táblázat.
1. és 2. ábrák.

59. Az álló céltableák élfából készített a szögleteken rézsutfákkal merevített keretből állanak, mely keret teljes céltableánál jutaszöveggel van bevonva, utóbbi pedig papirossal van átragasztva és kékre van festve, vagy (alakoszttagcéltableánál) az egyes célképekkel (szembefutó alakok) akként van felszerelve, hogy utóbbiak körülbelül tenyér szélességű térközökkel közvetlenül a keret faalkatrészeire vannak szegezve vagy felkötve.

A C) V. melléklet 1. és 2. ábráin feltüntetett álló céltablea a p övékek és az oldalt felszegelt w szélhárítódúcokkal ez utóbbiak felé hajlott helyzetben van megerősítve.

Az osztagcéltableák szélessége az ábrázolandó cél szélessége szerint változik, magassága minden esetben 1.66 m.; ezek álló céltableák gyanánt berendezett egyenként lecső önműködő alakokból is összeállíthatók.

Az álló céltableák a harcserű és a messzelövésnél a gyalogságnak arcvonala és oszlop alakzatokban való mutatására szolgálnak.

Keret céltableák egyáltalában csak kivételesen és csak a messzelövésnél használandók.

60. Felállítható alakosztagecéltáblák részére az előző pont utasításai szerint készítenő céltábla keret az alsó tengely körül forgathatóan készítenő. Hogy a keret ne legyen látható, az egy kis szárfák által alátámasztott u fereszesen nyugszik.

5) Ittűnő alakosztagecéltáblák
1. Felállítható alakosztagecéltáblák.
C/V. táblázat
3. és 4. ábrák.

A céltábla felállítása huzással történik az r görgőn futó z heveder segítségével, a görgő a céltábla mozgását is határoló s görgőszárfák között van elhelyezve.

A felállítható alakosztagecéltábla, épen úgy mint a szilárdan álló, a harcserű lövésnél, mint keret céltábla pedig a messzelövésnél is használtatik.

61. A felfelé forgatható osztagecéltáblánál az élfából készített céltáblakeret egy, az alsó harmadában megerősített a tengely körül forgathatóan lesz készítve s hogy látható ne legyen, — hasonlóan, mint a felállítható alakosztagecéltábla, — egy szárfák által alátámasztott u alátétreszesen nyugszik.

8. Felfelé forgatható osztagecéltáblák.
C/V. táblázat
5. és 6. ábrák.

A céltábla felállítása a z hevedernek huzásával történik, mely a céltábla alsó szélét képező élfához van erősítve és az r görgőkön át a jelzőfedezékhez vezet; az s görgőszárfák a céltábla mozgásának határolására is szolgálnak.

E céltáblák épen úgy használatnak, mint az 59. és 60. pontokban leírtak.

62. Az emeltyűk (ellensúly) által állítható alakosztagecéltáblánál a 61. pontban már leírt az a tengely körül forgatható céltáblakeret a közepén egy árokba lefelé nyúló k élfával van ellátva, ennek végén rövid q kereszt-fák vannak megerősítve, melyek súlyok (kövek vagy vasdarabok) felvételére szolgálnak.

8. Emeltyűk (ellensúlyok) által felállítható alakosztagecéltáblák.
C/VII. táblázat
1. és 2. ábrák.

Az osztagecéltábla felállítása és lefektetése a k élfá alsó végétől az r görgőn át a jelző fedezékbe futó z hevedernek meghuzásával, illetőleg megeresztésével történik.

E céltáblák is úgy használandók, mint az 59, 60. és 61. pontokban leírtak.

Ez ábrák szerint egy a élfá van a b tartókon megerősítve. Ez élfához az alaklécek akként vannak megerősítve, hogy utóbbiak két c lécdarab között tengely körül forgathatók.

4. Rúgók által lefektethető egyenként lecső alakból álló osztagecéltáblák.
C/VII. táblázat
1-4. ábrák.

A tengely fölött az s ütőrúgó a rajzban látható módon az élfához van megerősítve.

Körülbelül 100 m.-nyire a céltábláktól, az alakosztagecéltábla hosszúságának megfelelő, lécekből készített bak van felállítva, a mely az alakok lefektetését határolja. Az alakok a lécekre vannak kötve.

Az alakoknak felállítása és lefektetése úgy történik, mint a rajvonalak egyenként lefektethető alakjainál. (48. pont.)

B) Lovassági célok.

63. Rohamozó lovasság bemutatására 800^m-től 300^m távolságig 100 lépésenként egy-egy az 1. ábrán feltüntetett lovascsoport állíttatik fel.

a) Lefektethető lovascsoportok.
C/VIII. táblázat
1-8. ábrák.

Az egyes céltáblaképek kb. 10 cm.-nyi térközökben lécezve, az a tengely körül vízszintesen forgatható k élfához vannak erősítve.

A lovasok felállítása és lefektetése az 1. és 2. ábrák szerint h rúdemeltyűkkel vagy a 3. ábra szerint z huzóhevederekkel, a jelzőfedezékből történik.

A céltáblák 10—10 menetütem tartamáig egymásután sorrendben mutatandók.

A felmutatást, a jelző állomásról szabályozzuk.

A lefektethető lovascsoportok nagyobb harcserű lögyakorlatok (lőfeladatok) alkalmával használtatnak.

b) Mozgó célok.
1. Oldalt mozgó lovasok.
D/X. táblázat
1—3 ábrák.

64. Oldalt mozgó lovasok számára a megfelelőleg lécezett céltábla képek az a tengely körül vízszintesen forgatható k élfához erősítettnek.

A céltáblák felállítására és lefektetésére a h rúdemeltyűk szolgálnak, mozgásuk határolására pedig a g_1 és g_2 határolóállványok alkalmaztatnak.

A most leírt teljes berendezés egy görgőkön mozgó kocsialjzatra van szerelve mely a z húzóhevederrel a jelző fedezékből hozható mozgásba.

E céltáblanem is csak nagyobb lögyakorlatoknál alkalmaztatik.

2. Rohmozó lovascsoportok.
C/X. táblázat.
1—5. ábrák.

65. Az ezen ábrákon bemutatott céltáblák három támadó lovascsoportot mutatnak, melyek közül a középső hét lovasból, a szárnyakon lévők pedig 5—5 lovashól állanak; a középső lovascsoport körülbelül 500 m.-nyire van a szárnycsoportok előtt.

A céltáblák e neme, melyet jelentékeny súlya miatt sineken kell mozgatni, nagyobb lögyakorlatoknál (lőfeladatoknál) is csak akkor alkalmazható, ha ócska tábori vasúti vagy más sinanyag e célra rendelkezésre áll.

A célok mozgásánál a légnyomás csökkentése céljából ajánlatos a lovas alakokat nem laposan, hanem a mozgás iránya szerint kihajlítva alakítani. (Az 1. és 5. ábrán ez pontozva van feltüntetve.)

C) Tűzérési célok.

Általában

66. A löveg és mozdony céltáblákat az osztagcéltáblákra nézve az előbbieken leírt rendszerek szerint lefektethetően és az illető alakokat, mint leeső céltáblákat lehet előállítani. Hasonlóan állíthatók elő védőpajzsokkal ellátott lövegeket ábrázoló célok és oldalról látható (oldalnézetű löveg és mozdony) tűzérési célok.

A célok előállítása a lövőtűzés a m. kir. honvéd gyalogság számára (E—8) 2. melléklete szerint történik.

IV. FEJEZET.

Eszközök a jelzőkkel való érintkezésre.

Érintkezésre szolgáló eszközök nemel.

67. A jelzőkkel való érintkezésre optikai és akusztikai jelek szolgálnak; az előbbiek rendszeren megbízhatóbbak, mint az utóbbiak.

a) Optikai jelek.

68. Az optikai jeladásra keretkeresztek, színes zászlók vagy keretzászlók, e jeleknek átvételére a jelző állomásokon (43. pont) pedig figyelő tükrök használatnak.

Keretkeresztek.
U/I. táblázat.
2. ábra.

69. A keretkeresztek és keretzászlók rúdon megerősített 110 m. széles és 080 m. magas fakeretből állanak, mely jutaszöveggel és fehérpapirossal lesz átragasztva; e felületen vörös kereszt van ábrázolva. Karsztterepen fehér kereszt vörös mezőn ajánlatos.

A lövő osztag, a jelzőállomás és minden külön álló jelzőfedezék számára egy-egy ily keretkereszt szükséges.

Keretkeresztek használat.

70. Az előkészületek befejezése után és még a lövőcsapat megérkezése előtt az összes jelzők a fedezékeikbe mennek s ott a kereszteket lefektetik.

A jelzőtiszti áttekinti a terepet és a jelzőfedezékeket, s ha minden rendben van, a jelzőállomáson szintén lefekteti a keretkeresztet.

Erre a lövő osztagnál levő keretkereszt is le lesz fektetve.

71. A lövés befejezése után a lövő osztag töltényt rejt, a puskák megvizsgálatnak és csak azután kell felállítani a keretkeresztet, annak jeléül, hogy a jelzők a fedezékeiket elhagyhatják.

A jelzőtiszti erre felemeli a keretkeresztjét és kimegy a jelző állomásból, mire minden célcsoportnál a keretkeresztet csak a megjelölt jelzőfedezék szintén felállítja s a jelzők a fedezéket elhagyják.

72. A lögyakorlat alatt csak kivételes esetekben, mint például ha a veszélyeztetett területen embereket látnak, áll a jelzőknek jogukban a keretkereszt felemelése által a lövő osztagot a tüzelés beszüntetésére készíteni; mire e jelet először a lövő osztagnak kell adnia s azután ettől a jelző állomásnak át kell vennie.

A jelzőknek szigorúan meghagyandó, hogy a fedezéküket csak akkor hagyják el, ha a jelzőtiszti a keretkeresztet már felemelte.

73. A céltáblamozzanatok vezetésére minden céltábla, illetőleg céltáblacsoport részére ismertető jel gyanánt bizonyos szín szolgál.

Szín (zászló) jelek.

A jelzőfedezékben egy darab ugyanolyan színű szövet a jelző által látható helyen megerősítendő; a jelzőállomáson ugyanily színű zászlók állanak rendelkezésre.

A jelző legénység kioktatandó, hogy kezelése alatt álló célt csak akkor mutassa, ha a hasonszínű zászló a jelzőállomáson feltűnik és hogy azt csak akkor tüntesse el, ha e zászlóval a jelzőállomáson leintenek.

A színes zászlót csak addig kell felmutatni, míg az illető céltábla feltűnt; azután le kell fektetni.

Ha a célnak el kell tűnnie, ezt a megfelelő színű zászló többszöri lengetésével kell jelezni.

74. Hogy a jelzőzászlók jól láthatók legyenek a háttértől élesen kell elütniök; a háttér színe szerint a következő színek és színösszetételek ajánlatosak: fehér, sárga, vörös, kék, fehérfekete, fehérvörös, fehér fekete pontokkal, fekete fehér ponttal, vörösfhér kockázva stb.

75. Az előnyomuló és lövőosztagnak a jelzőállomásból való megfigyelésére a C/L melléklet 3. és 4. ábrái szerint készitendő figyelő tükör szolgál. E tükör faállványból és az abban függélyes irányban eltolható keretből áll, mely utóbbinak felső részében, vízszintes tengely körül forgatható tükör van megerősítve.

Figyelő tükör.
C/L. táblázat
3. és 4. ábrák.

Tartaléktükröknek a jelzőállomásba vitele feltétlenül szükséges.

b) Villamos jelek.

76. Villamos jeladásra, távbeszélők vagy villamosjelzőcsengők (mágnesinduktorok váltakozó árammal) használatnak.

77. A gyakorlatvezető a jelzőállomással rendszerint távbeszélő által legyen összekötve.

Távbeszélők.

Átsegdelt vagy terjedelmes lőtérterepen, melyen esetleg több jelzőállomás létesítése szükséges, a gyakorlatvezetőnek az egyes jelzőállomásokkal központi távbeszélő készülék útján akként kell összekötve lennie, hogy úgy ő az egyes jelzőállomásokat, mint utóbbiak a paráncsnokot felhívassák s egymással beszélhessenek.

- Jelzőcsengők.** 78. Az esetben, ha a helyi terepviszonyok folytán a jelzőállomások és a jelzők között az optikai jelzés nem alkalmazható, a jeladás villamos csengőkkel történhetik.
- Ez esetben ajánlatos a jelzőállomáson az elemi löterek állásain alkalmazottakhoz hasonló felhívó készüléket (mágnesinduktort) vonalváltóval és ellenőrző csengővel és minden hozzátartozó jelzőfedezékben jelzőcsengőt elhelyezni.
79. Az összes készülékek kényelmesen hordozhatók és könnyű óvszekrények által védettek legyenek.
- Vezetékek.** 80. A gyakorlatvezető telefonkészüléke és a jelző állomások készülékei közötti vezeték általában a lömezőtől oldalt be lehet rendezni. A helyi viszonyoktól függ, vajjon légivezeték silícium bronzhuzalból, vagy kábel vezeték, — utóbbi vagy szabadon fektetve vagy földbe sülyesztve — vagy pedig mindkét nemű berendezés (légivezeték, kábelvezetékekkel kapcsolatban) fog-e alkalmaztatni.
81. Ha a vezeték a lömezőn belül kell vezetni, akkor a lövések hatása ellen védve, illetőleg földve kell lenniök.
82. Ha állandóan berendezett harcserű lötereken szabad vezetékek vagy földalatti kábelvezetékek alkalmaztatnak, akkor ajánlatos arról is gondoskodni, hogy a parancsnok beszélőkészüléke a gyakorlatvezetőtől a jelzőállomásokhoz vezető vezetékekhez, — a gyakorló csapat előnyomulásához képest különböző távolságokon, — bekapcsolható legyen.
- Tartalék jelzőkészülékek.** 83. Minthogy a távbeszélő berendezéseknél zavarok fordulhatnak elő, ajánlatos az optikai jelzőszolgálatnak esetleges alkalmazásáról is gondoskodni.

c) Kürtjelek.

- Kürtjelek.** 84. Kürtjeleknek a céltáblamozzanatok vezetésére való használata harcserű lötereken nincs megengedve, mert ezáltal nemcsak a jelzők, hanem a lövésosztag is értesül a célok felmutatásában beálló változásról, illetőleg erre figyelmeztetve lesz, mi által a harcserű lögyakorlat célja részben meghiusul.
- Csak a lefuvási jel adása van megengedve.

V. FEJEZET.

A harcserű és messzelövésre szolgáló lötereken a lögyakorlatok megkezdése előtt teendő biztonsági rendelkezések.

- A nyilvános biztonsági rendszabályok terjedelme.** 85. A nyilvános biztonsági rendelkezések megtétele a lögyakorlat végrehajtására kiszemelt helynek és környékterepének pontos ismeretét feltételezi.
- E rendelkezéseknek kiadása a honvéd állomásparancsnokságok (állomásparancsnokok) illetőleg az állomásparancsnokság szolgálati körletén kívül fekvő lötereknél a lötér parancsnokok hatáskörébe tartozik.
86. A biztonsági rendelkezések kiterjednek:
1. a politikai hatóságok kellő időben való értesítésére;
 2. az esetleg a veszélyeztetett területen belül fekvő építmények biztosítására;
 3. a veszélyeztetett területnek elzárása örök által;

4. messze látható vörös zászlóknak kimagasló pontokon való kitűzésére annak jeléül, hogy lögyakorlat fog tartatni; végül a hol különös elővigyázat szükséges;

5. a veszélyeztetett területen való portyázásra (járőrök kiküldésére) közvetlenül a lögyakorlat megkezdése előtt.

87. Ha sürgős esetekben a politikai hatóságoknak kellő időben való értesítése és igénybevétele lehetetlen, a helységek előjárásai és lakossága más alkalmas módon (pld. küldöncök által) értesítendők.
88. Szemrevételezés útján megállapítandó, hogy a veszélyeztetett területen levő (a térképen már feltüntetett vagy újonnan létesített) építmények közül melyek lakottak.

Ily építmények lakói többnyire kilakoltatandók. Ha azonban az ily építmények valamely biztosított részében a lövés alatti tartózkodás kivételesen megengedhetőnek mutatkozik, akkor ott a lakók felügyeletére őr állítandó fel.

89. A veszélyeztetett területnek elzárása céljából a veszélyeztetett területre vezető összes utakra őrk állítandók szükség esetén az őrk vonala járőrmenetek által kiegészítendő. A veszélyeztetett terület lezárása őrk által.

Az őrk folytatólagosan számozandók s ezenkívül az őrhely szerint közelebről megjelölendők; megjelöléstevések elkerülése végett a térképen feltüntetendők.

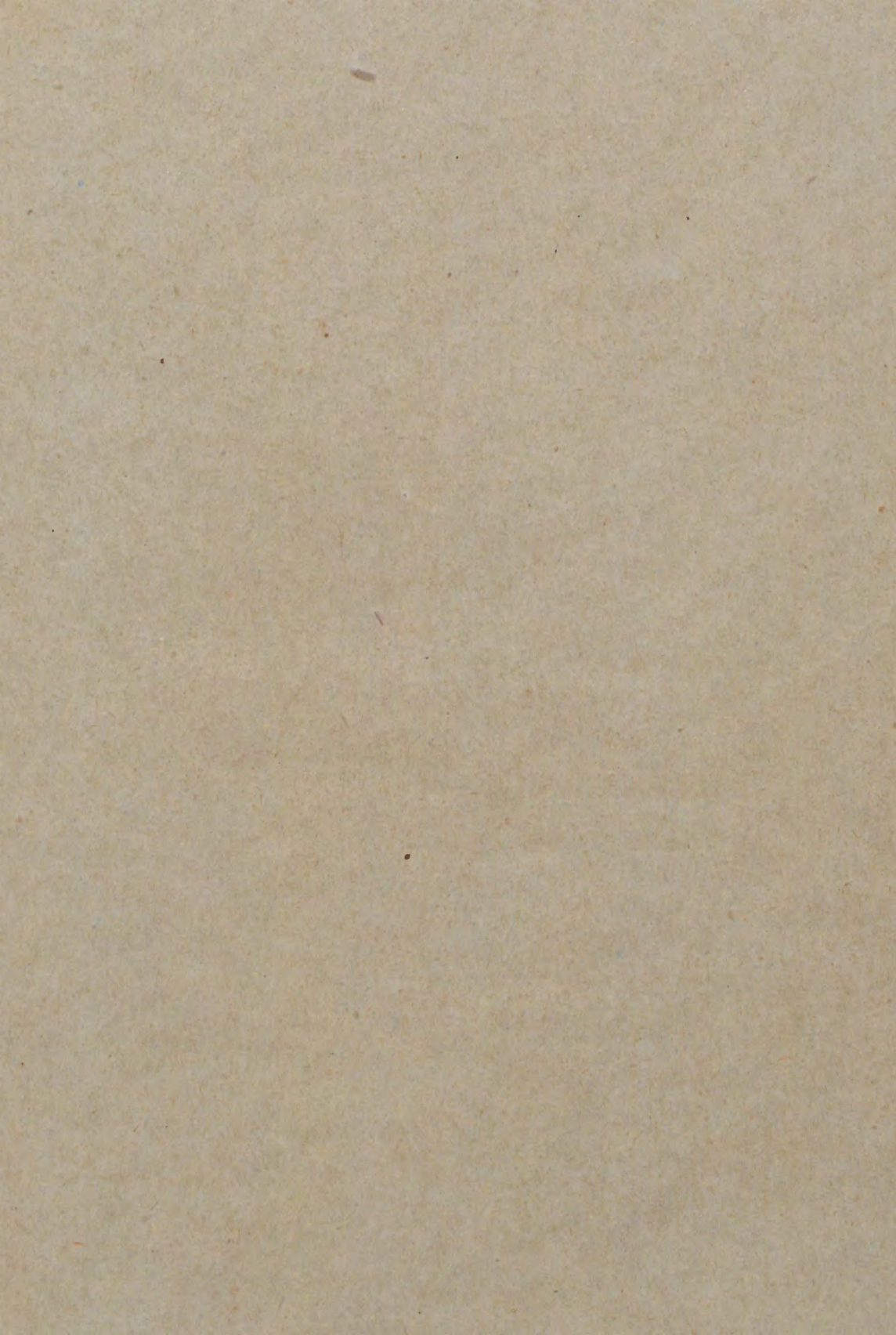
90. Minden őr vörös zászlócskával és táblával látandó el, mely utóbbin a veszélyeztetett területen való tartózkodásnak megtiltása a lakosság nyelvén kifejezésre hozandó.

Az őrknek kötelességükre való beható kioktatása a felvezető tiszt kötelessége. Különösen a veszélyeztetett terület fekvését kell az őrknek pontosan megmagyarázni.

91. A szemrevételező kötelessége azon pontokat kiválasztani, a melyeken a figyelmeztető zászlók kitűzendők. Ezek a biztosításra nézve igen fontosak, mert ezeket tapasztalat szerint a lakosság figyelembe veszi. Vörös zászlók kitűzése.
92. Ha különös körülmények szükségessé teszik, mint például erdők, magas oserjék, kőbányák stb., a lőtér és a veszélyeztetett területet, a gyakorlat megkezdése előtt lovasok kutassák át. E lovasoknak betartandó újak felől tájékozva kell lenniök. Portyázás a veszélyeztetett területen.
93. A lögyakorlat csak akkor kezdhető meg, midőn a gyakorlatvezető az őrk felállításáról és az esetleg kiküldött járőrök (lovasok) bevonulásáról a jelentést megkapta. A lögyakorlat megkezdése.

Egyebekben a lőutasítások vonatkozó határozmányai mérvadók.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84715628

